

اعضای هیأت تحریریه

(به ترتیب حروف الفبا)

- ♦ **دکتر حسین ثقفی:** دانشیار نفروولوژی - دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ♦ **دکتر ولی‌الله حسینی:** استاد بیهوشی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر محمد حضوری:** استادیار تغذیه - دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ♦ **دکتر محمدرضا حیات‌بخش:** دانشیار اپیدمیولوژی - دانشگاه کوئینزلند، استرالیا.
- ♦ **دکتر اکرم حیدری:** دانشیار پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ♦ **دکتر رسول ستوده‌منش:** دانشیار بیماری‌های گوارش دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر سید جمال‌الدین شاه طاهری:** استاد بهداشت حرفه‌ای دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی - دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر نازنین ضیاء‌شبیخ الاسلامی:** دانشیار بیماری‌های عفونی - دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ♦ **دکتر رضا صفدری:** دانشیار مدیریت دانشکده پیراپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر سید حسن عادل:** دانشیار بیماری‌های تنفسی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ♦ **دکتر مجید غفارپور:** استاد نورولوژی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر محمدرضا قدیر:** دانشیار بیماری‌های گوارش دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ♦ **دکتر فروزان کریمی:** دانشیار ایمونولوژی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر علیرضا کریمی یزدی:** استاد گوش و حلق و بینی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر علیرضا کوهپای:** استادیار بهداشت حرفه‌ای - دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ♦ **دکتر لطیف گچکار:** استاد بیماری‌های عفونی - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
- ♦ **دکتر مسعود یونسیان:** دانشیار اپیدمیولوژی دانشکده بهداشت - دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

مشاورین علمی این شماره

(به ترتیب حروف الفبا)

- ♦ **هدی احمدی طهران، دکتر محمود پرهام، رحیم بیرحاجاتی، دکتر حسین ثقفی، دکتر محمد حضوری، شمسی دارابی، فریده دین‌محمدی، دکتر احمدرضا شمشیری، دکتر محمدحسین عبدالمحمدی، دکتر محسن علیپور، دکتر حمید فراهانی، دکتر هما فروهش تهرانی، دکتر فرانک فلاحیان، دکتر محمد ناطقی رستمی.**

مجله دانشگاه علوم پزشکی قم یک مجله علمی - تحقیقی در زمینه پزشکی و پیراپزشکی است که هدف آن ترویج و انتشار نتایج پژوهش‌های مرتبط با علوم پزشکی و رشته‌های وابسته بوده و مخاطبان آن گروه پزشکی و پیراپزشکی می‌باشند.

دارای رتبه علمی - پژوهشی طبق اسناد به نامه شماره ۱۳۲۶۵۸ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۶ از کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور

مجله دانشگاه علوم پزشکی قم دوره هشتم، شماره پنجم، آذر - دی ۹۳

♦ **صاحب امتیاز:** دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم

♦ **مدیر مسئول:** دکتر سید شمس‌الدین حجازی

♦ **سرپرید:** دکتر علیرضا سالک مقدم (استاد ایمونولوژی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی ایران)

♦ **مشاور سردبیر:** دکتر فروزان کریمی

♦ **مدیر اجرایی:** خدیجه علی پور ندوشن

♦ **مسئول دفتر مجله:** مریم میری زاده

♦ **کارشناس علمی:** دکتر جمشید وفایی‌منش، دکتر ابوالفضل محمدبیگی، دکتر محمد آقاعلی، سعید شمس، دکتر طاهره کمیلی، هدی احمدی طهران، شمسی دارابی.

♦ **ویراستار انگلیسی:** آرزو کرمانی جلیوند

♦ **ویراستار علمی:** آقای دکتر لطیف گچکار

♦ **کارشناس دفتر مجله و ویراستار:**

مریم میری زاده

♦ **کارشناس امور دفتری:** بتول سادات هاشمی

♦ **طراحی، امور فنی و نظارت بر چاپ:**

رضا حیدری فر

♦ **شمارگان:** ۸۰۰ جلد

♦ **قیمت:** ۲۰۰۰۰ ریال

♦ **شاپا چاپی:** ۷۷۹۹-۷۷۳۵

♦ **شاپا الکترونیک:** ۱۳۷۵-۲۰۰۸

اعتبار این نشریه توسط معاونت تحقیقات و فناوری تأمین شده است.

♦ **چاپ و مصافی:** سیدمهدی دیبائی

♦ **مجوز چاپ و انتشارات:** طبق نامه شماره ۱۳۴/۴۶۷۵ تاریخ ۱۳۸۵/۹/۴ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

♦ هر گونه استفاده از مطالب نشریه بدون ذکر منبع ممنوع است.

♦ **آدرس دفتر نشریه و ناشر:** قم، خیابان صفاشهر - کوچه شماره ۱/۱ - کوچه شماره ۴ - پلاک ۸۳ کد پستی ۳۷۱۶۹۸۱۷۳۶۶. تلفکس ۳۲۸۵۸۴۷۴ - ۰۲۵ بتول سادات هاشمی

♦ **محل نشر:** قم

Website: <http://journal.muq.ac.ir>
Email: journal@muq.ac.ir

▼ راهنمای تدوین مقاله برای قبول و درج در مجله دانشگاه علوم پزشکی قم ▼

۱- مقالات قابل قبول عبارتند از: مقالات پژوهشی (Original article)، مروری (Review article) و گزارش مورد (Case report). این مجله از چاپ مقالات ترجمه معذور است.

۲- متن کامل مقاله (اعداد، جداول و نمودارها) باید به زبان فارسی و با استفاده از word و مطالب فارسی با قلم Zar 12، لاتین با قلم Times 12 تایپ شود، ضمناً ارسال چکیده لاتین مقاله الزامی است.

۳- روش نگارش مقالات در این مجله بر مبنای اصول نگارش مقالات زیست‌پزشکی که براساس مصوبه کمیته بین‌المللی سردبیران مجلات علوم پزشکی در ونکوور کانادا به تصویب رسیده، می‌باشد.

۴- مقاله تحقیقی باید مشتمل بر موارد و مطالب زیر باشد :

مشخصات مقاله: شامل: عنوان مقاله، نام و نام خانوادگی نویسنده(گان)، سمت و مرتبه علمی، محل خدمت، تاریخ و محل پژوهش، آدرس کامل پستی، شماره تلفن و پست الکترونیک نویسنده مسئول مقاله

چکیده: شامل: (چکیده فارسی و لاتین بین ۲۵۰ - ۱۵۰ کلمه) حاوی زمینه و هدف، روش بررسی، یافته‌ها، نتیجه‌گیری و کلید واژه‌ها (۱۰-۳ لغت مطابق Mesh)

متن مقاله: شامل: مقدمه، روش بررسی، یافته‌ها، بحث، نتیجه‌گیری و فهرست منابع

جداول و نمودارها: به صورت سیاه و سفید، با کیفیت مطلوب و هر کدام در صفحات جداگانه با ذکر شماره مربوطه در متن مقاله تهیه شوند (همراه با فرمت Excel)، همچنین اعداد جداول و نمودارها به زبان فارسی تهیه شوند.

عکسهای (ارسالی): دقیق، روشن و اصل باشند با وضوح (۳۰۰dpi).

۵- مقالات مروری که شامل بررسی کلی یک موضوع جدید علمی می‌باشد صرفاً از نویسندگانی پذیرفته می‌شود که تسلط کافی و سابقه طولانی در مورد موضوعی خاص دارند که با ارجاع به تعداد قابل قبولی از مقالات منتشر شده از ایشان پذیرفته می‌شود.

• **مقالات کارآزمایی بالینی:** چاپ و انتشار مقالات کارآزمایی بالینی منوط به ثبت در مرکز کارآزمایی‌های بالینی ایران

است. در صورت ثبت مقالات در خارج از کشور بایستی در مرکز کارآزمایی بالینی ایران نیز ثبت شود.

۶- مقالات گزارش مورد باید تا حد امکان از نوادر علوم پزشکی یا عوارض بسیار کمیاب بیماری‌های شایع و مشتمل بر قسمت‌های زیر باشد:

• چکیده شامل مقدمه، معرفی مورد و کلید واژه‌ها (۱۰-۳ لغت مطابق Mesh)

• متن مقاله شامل مقدمه، شرح مورد، بحث و چکیده انگلیسی مشابه چکیده فارسی آن

❖ در هر شماره مجله بیش از یک مقاله گزارش مورد چاپ نمی‌شود.

۷- ترتیب شماره‌گذاری منابع بایستی به ترتیب استفاده از آن در متن مقاله باشد، و براساس دستورالعمل ونکوور به شرح زیر تنظیم گردد:

توجه: کلیه منابع مورد استفاده بایستی به صورت انگلیسی تنظیم شود.

• **کتاب**

تا شش نویسنده:

نام خانوادگی نام. عنوان کتاب، شماره چاپ. محل نشر؛ ناشر؛ سال، ص. (نام نویسندگان با علامت "،" از یکدیگر جدا می‌شوند).

• **کتاب**

❖ کتاب فارسی

Sanadgol H. Human Physiology. Tehran: Esharat; 1992. p. 112-114. [Text in Persian]

❖ کتاب انگلیسی

Kates M. Techniques of physiology. 2nd ed. New York: Elsevier; 1992. p. 172-175.

بیش از شش نویسنده:

بعد از نویسنده ششم علامت (،) و بعد et al می آید. بقیه اطلاعات کتابشناسی به صورت فوق تنظیم می گردد.

• Editor به عنوان نویسنده

پس از نام خانوادگی و نام علامت کاما و سپس کلمه editor می آید. بقیه اطلاعات کتابشناسی به صورت فوق تنظیم می گردد.

• مجلات

تا شش نویسنده:

نام خانوادگی نام. عنوان مقاله. عنوان مجله سال؛ دوره (شماره): شماره صفحات. (نام نویسندگان با علامت "،" از یکدیگر جدا می شوند).

• مجلات

❖ مجله فارسی

Heidari A, Razavi MH. Agricultural Occupational Health Knowledge and Practice of Farmers in Qom Province. Qom Univer of Med Scien J 2007;1(3):51-57. [Full Text in Persian]

❖ مجله انگلیسی

Seeff LB, Buskell-Bales Z, Wrought EC, Durako SJ, Iber FL, et al. Long Term Mortality after Transfusion Associated non A, non B Hepatits. The National Heart, Lung and Blood Institute Study group. N Engl J Med 1992;27(2):1906-11.

بیش از شش نویسنده:

بعد از نویسنده ششم علامت (،) و بعد et al می آید. بقیه اطلاعات کتابشناسی به صورت فوق تنظیم می گردد.

• سازمان به عنوان نویسنده یا ناشر

چنانچه در معرفی کتاب و یا مجله، سازمان به عنوان نویسنده و یا ناشر باشد از آن استفاده می شود. بقیه اطلاعات کتابشناسی به صورت فوق تنظیم می گردد.

• پایان نامه

نام خانوادگی نام. عنوان پایان نامه. محل انتشار: نام دانشکده و دانشگاه؛ سال. صفحه.

• استناد به مقاله نشریه الکترونیکی روی اینترنت

نام نویسنده(گان) یا شرح پدیدآور مقاله (نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله (نقطه، یک فاصله) مخفف عنوان نشریه الکترونیکی (یک فاصله) {ذکر نوع رسانه در گروه که در فارسی [نشریه الکترونیکی] و در انگلیسی [Serial online] نوشته می شود} سال نشر (و ماه نشر در صورت لزوم) نقطه ویرگول بدون فاصله (شماره جلد بدون فاصله) شماره نشریه در پراکنش (در صورت لزوم) دو نقطه بدون رعایت فاصله شماره قاپها یا صفحات در گروه (نقطه، بدون فاصله) Available From (دو نقطه، یک فاصله) آدرس اینترنتی دسترسی (نقطه، یک فاصله) تاریخ دسترسی شامل ماه (به طور کامل) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (نقطه).

۸- ارسال تقاضای مکتوب درج مقاله از جانب نویسنده همراه با اصل مقاله به دفتر مجله الزامی است.

۹- با در نظر گرفتن این اصل که انجام تحقیق مستلزم کار گروهی است، باید با دقت کامل نسبت به درج نام و نام خانوادگی محققان به ترتیب سهم مشارکت اقدام گردد. مسئولیت حقوقی عدم درج نام و نام خانوادگی سایر محققان در مقالات بر عهده نویسنده اول یا نویسنده مسئول می باشد.

۱۰- رعایت موازین اخلاقی پزشکی، گمنام ماندن بیمار و حفظ اسرار وی از جمله مواردی است که می بایست به عنوان یک اصل در نظر گرفته شود. در این ارتباط کد حفاظت از آزمودنیهای انسانی که برگرفته از بیانیه هلسینکی است باید مورد توجه قرار گیرد.

۱۱- مقالاتی که دارای تصاویر رنگی می‌باشند. در صورت تمایل نویسنده و تأیید داوران با پرداخت هزینه چاپ در مجله به صورت رنگی چاپ می‌شود.

۱۲- دفتر مجله در ویراستاری، درج و یا عدم درج مقالات آزاد است و مقالات دریافتی مسترد نخواهد شد. مسئولیت صحت و سقم مطالب به عهده نویسنده‌گان می‌باشد.

۱۳- مقاله پس از دریافت و اعلام وصول، جهت ارزیابی برای داوران ارسال می‌شود. در مراحل بعد، مقاله توسط نویسنده مسئول اصلاح و پس از تأیید هیات تحریریه و به ترتیب تاریخ آماده شدن در مجله چاپ می‌شود.

۱۴- برای نویسنده رابط هر مقاله پنج نسخه از مجله حاوی مقاله ارسال می‌گردد.

نویسنده(گان) مقاله برای پیگیری فرایند چاپ یا کسب هرگونه اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۶-۳۷۷۵۲۶۵۵ ۰۲۵۱ دفتر مجله علمی - پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم تماس حاصل فرمایند.

نویسنده(گان) می‌توانند مقاله خود را با رعایت اصول فوق به آدرس وب سایت نشریه <http://journal.muq.ac.ir> یا پست الکترونیک journal@muq.ac.ir ارسال نمایند.

نشریه علمی - پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم در نمایه‌نامه‌های معتبر بین‌المللی زیر نمایه شده‌است:

- Chemical Abstract: <http://cassi.cas.org>
- Index Copernicus: <http://www.indexcopernicus.com>
- Index Medicus for the Eastern Mediterranean Region (IMEMR):
<http://www.emro.who.int/his/vhsl/imemr.htm>
- CABI
- CINAHL
- DOAJ
- EBSCO
- ISC (پایگاه استنادی علوم جهان اسلام)

همچنین این نشریه در پایگاه‌های اطلاع رسانی زیر قابل دسترسی می‌باشد.

- پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی به آدرس: <http://www.sid.ir>
- ایران مدکس به آدرس: <http://www.iranmedx.com>
- مگ‌ایران به آدرس: <http://www.magiran.com>
- گوگل اسکولار به آدرس: <http://www.scholar.google.com>

به نام آفریدگار بخشنده و دانای مهربان

امروزه، در جوامع پیشرفته، معلولان جایگاه خاصی داشته و در اجتماع از اولویت بالای خدمات‌رسانی بهره‌مند می‌باشند. به‌نحوی که معلولیت ایشان مانع از انجام وظایف روزمره آنها و بهره‌گیری از امکانات عمومی نمی‌گردد.

معلولان اغلب دارای ویلچرهای موتوردار هستند که در محوطه‌های عمومی می‌توانند با سرعت مناسب و بدون نیاز به دیگران حرکت نموده و مانورهای لازم را به عمل آورند.

تمامی اتوبوس‌ها در ایستگاه قادرند پله خود را تا سطح زمین پایین آورند که معلول به‌راحتی سوار و پیاده شود. در داخل وسیله نقلیه نیز مکان‌هایی برای استقرار ایشان وجود دارد که لازم است آن فضاها را در صورت نیاز برای استفاده معلولان خالی نمایند. در تمام خیابان‌ها و پیاده‌روها مسیرهای شیب‌دار جهت عبور و مرور ایشان وجود دارد.

در پاساژها و مراکز خرید امکان حرکت روان معلولین و امکانات بهداشتی مناسب آنها فراهم است. برخورد مردم با ایشان از روی احترام و بسیار صمیمی است.

علاوه بر فضاهای عمومی از امکانات ویژه ورزشی، تفریحی، آموزشی، علمی، هنری و بهداشتی درمانی برخوردارند و در نهایت اگر نه بیشتر، دست کم در حد افراد عادی جامعه از تمام حقوق شهروندی بهره‌مند می‌باشند.

معلولین در کشور ما نیز خوشبختانه – البته نه در حد ایده‌آل ذکرشده، ولی در حدی نسبتاً قابل‌قبول از امکانات عمومی مورد نیاز خود برخوردار هستند که امید است با توجه بیشتر به این گروه، شاهد بهبود وضعیت ایشان باشیم.

دکتر علیرضا سالک مقدم

سردبیر

فهرست مطالب

مقاله پژوهشی

- تأثیر سلول‌های بنیادی مزانشیمال مشتق از مغز استخوان همجوار با ویتامین D3، بر عملکرد نوتروفیل‌های خون محیطی در رت ۱
هادی اسمعیلی گورچین قلعه، نوروز دلیرز، سیدمیثم ابطحی فروشانی، ناهیده افضل آهنگران
- اثر همزمان ویتامین E و تستوسترون اگزوزن بر پارامترهای بیوشیمیایی سرم موش‌های واریکوسلی ۹
نرگس خسروانیان، فرح فرخی، مزدک رازی، هاجر خسروانیان
- مقایسه تأثیر آموزش روتین و ویدئو سی‌دی بر سطح اضطراب بیماران، قبل از عمل جراحی عمومی ۱۹
ندا میرباقر آجریز، احمد ایزدی، سعیده حیدری
- تأثیر عصاره هیدروالکلی دانه خاکشیر بر تغییرات بافتی بیضه، پارامترهای اسپرمی و میزان سطح تستوسترون در موش‌های صحرایی دیابتی‌شده با استرپتوزوتوسین ۲۶
وحید نجاتی، فرشته خانسی
- فراوانی بیش‌درمانی و کم‌درمانی در کودکان مبتلا به هایپوتیروئیدی مادرزادی استان قم ۳۴
جواد شاپوری، مرضیه آقایی، اکرم حیدری، سمانه حقیقی
- تأثیر مکمل یاری با ویتامین C تزریقی بر میزان هموگلوبین، هماتوکریت و فریتین سرم بیماران همودیالیزی: کارآزمایی بالینی تصادفی‌شده ۴۰
وجیهه بی‌نیاز، علی طیبی، مهدی صادقی‌شهره، عباس عبادی، اقلیم نعمتی
- بررسی آلودگی باکتریایی در مایع منی مردان با علت ناباروری نامشخص ۴۸
علی نبی، محمدعلی خلیلی، ایمان حلوایی
- تأثیر عصاره هیدروالکلی زنجبیل بر شاخص‌های بیوشیمیایی و بافتی عملکرد بافت کلیه موش‌های صرعی تیمار شده با لاموتریزین ۵۴
زهره ذکری‌زاده، فرح فرخی
- بررسی وضعیت دموگرافیک و بالینی مبتلایان به کیست هیدراتیک مراجعه‌کننده به بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی قم طی یک دوره دوازده ساله (۱۳۹۲-۱۳۸۱) ۶۳
فاطمه رضایی، عابدین ثقفی‌پور، نازنین ضیاء‌الاسلامی، محرم کریمی جوشین
- مقایسه تأثیر عصاره ریشه ختمی (*Althea officinalis*) و گلی‌بنکلامید هیدروالکلی بر میزان قند خون در موش‌های صحرایی نر دیابتی‌شده با استرپتوزوتوسین ۶۸
رامش احمدی، مریم خوش‌سخن، زینب سادات طباطبایی‌فر
- تحلیل استنادی مقالات مجله دانشگاه علوم پزشکی قم بین سالهای ۱۳۹۱-۱۳۸۶ ۷۴
نرگس خالقی، لیانه لطیفی، خدیجه علیپور ندوشن